

Remissvar angående Boverkets förslag till föreskrifter om bostäders lämplighet för sitt ändamål 2478/2023

Remissinstans: Skövde kommun

Datum: 2023-08-25

Diarienummer: ADM.2023.213

Svar på remiss från: Bygglövsnämnden

Sammanfattning

Boverket föreslår införandet av nya föreskrifter. De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024 och samtidigt upphävs motsvarande regler i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR.

Skövde kommun är skeptisk mot de föreslagna förändringarna. Vi befarar att förändringarna kommer leda till större osäkerhet och därmed ett ökat behov av vägledning, vilket i sig är kostnadsdrivande.

Vi föreslår att Boverket backar från förslaget att ta bort de allmänna råden och i stället tittar på att förändra och/eller utveckla råden så att de bättre uppfyller sitt syfte att vara just råd och inte krav.

Inledning

Boverket föreslår införandet av nya föreskrifter. De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024 och samtidigt upphävs motsvarande regler i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR. Den nya författningen föreslås ha en övergångstid om ett år. Målet för Boverkets regelarbete är att författningsförslaget ska ha en tydlig struktur där krav ställs på funktion och där allmänna råd ska finnas endast undantagsvis. Författningsförslaget formuleras som teknik- och materialneutrala verifierbara funktionskrav. Boverket hävdar att när föreskrifterna uttrycks som funktionskrav, utan den begränsning som de allmänna rådets normerande roll kan innebära, tydliggörs det att byggherrar får frihet att föreslå egna lösningar som uppfyller föreskrifterna. Därigenom främjas kostnadseffektiva lösningar och nytänkande som på längre sikt kan bidra till att förbättra produktiviteten och pressa byggkostnaderna.

Kommentarer till förslagets olika delar

Generell kommentar

- Man kan konstatera att valet av Boverket att skicka ut remisser över sommaren påverkar kommunernas möjlighet att inkomma med genomarbetade remissvar, särskilt givet förändringens omfattning. Dessutom sammanträder nämnden inte över sommaren vilket försvårar besluts- hanteringen ytterligare.

Boverkets förslag att slopa majoriteten av de allmänna råden ökar bedömningsutrymmet men riskerar att försvåra arbetet för kommunernas tjänstemän samt skapa mer osäkerhet i byggbranschen

- Med de ändringar som föreslås avseende att ta bort majoriteten av de allmänna råden ser Skövde kommun att ärenden i större utsträckning kommer behöva skickas på remiss till olika sakkunniga. Detta kommer troligtvis, i alla fall på kort sikt, att påverka handläggningstiderna negativt.
- Förslaget skapar en ökad osäkerhet rörande vilka krav kommunen kan, bör och ska ställa på byggherrar. Det finns en risk att detta leder till ökad tolkningsmån och inkonsekvens mellan kommuner. Vilket i sin tur försvårar för byggherrarna då dom inte vet vad dom ska förhålla sig till. Vi ser att detta kommer hämma innovation snarare än att främja den.
- Vår erfarenhet är att när svensk byggnorm (SBN) försvann var bland annat tanken att ny teknik skulle främjas. Men än idag används gamla standarder från SBN fortfarande som riktlinjer. Det är viktigt att det finns en tydlighet för att man ska kunna göra rättvisa bedömningar.
- Vi befarar att förändringarna kommer göra det svårare att bedriva tillsyn, detta eftersom osäkerheten ökar. Många kommuner kämpar redan idag med att bedriva ett aktivt tillsynsarbete. Att göra det arbetet än mer tidskrävande kommer inte att göra att arbetet med tillsyn i Sverige förbättras, snarare tvärt om.

Boverkets förslag riskerar medföra ett sämre byggnadsbestånd då man genom större bedömningsutrymme öppnar dörren för byggbranschen att jaga prisbesparingar på kostnad av kvalitet.

- Med Boverkets förslag finns en risk att byggföretagen kommer att prioritera pris per kvadratmeter framför kvalitet. Om byggbranschen dessutom är dom som ska ta fram nya standarder riskerar vi att övertid få sämre byggnader i stället för mer innovativa.
- Skövde kommun anser att de förändringar som föreslås ensidigt gynnar bostadsproducenter. Fokus på förbättringar för individen har tappats bort.

- Att vara innovativ betyder många gånger att man genom smarta, nytänkande lösningar sänker kostnaderna, ökar kvalitén eller förbättrar användarupplevelsen för sina användare inom de ramar som finns. Inte att man tar bort ramarna.

Vi ser en risk med att antingen kommunerna eller byggföretagen får ökade kostnader i och med förändringen. Det ökade bedömningsutrymmet kommer betyda att varje ärende tar längre tid samt att fler experter och sakkunniga behövs, vilket är kostnadsdrivande.

- Förändringarna betyder troligtvis en översyn av beslutad taxa då mer-certifierad personal behövs, vilket kostar pengar. Alternativet är att byggherren ska bevisa att bygget följer lagen, vilket kostar pengar för byggherren.
- Förändringen riskerar att sänka leveransen av bostäder. Utan verifierbara standarder/råd skapas onödig komplexitet vilket kan resultera i att fler ärenden behöver gå upp till nämnden för beslut.
- Om de allmänna råden försvinner kommer kommuner och byggherrar behöva köpa in olika standarder i stället. Detta påverkar särskilt mindre bolagen i byggbranschen men kan också tvinga kommunerna att se över taxan.

Sammanfattande synpunkter

Skövde kommun är skeptisk mot de föreslagna förändringarna. Vi befarar att förändringarna kommer leda till större osäkerhet och därmed ett ökat behov av vägledning. Vi tror också att det kommer krävas mer analyser och utlåtande från sakkunniga, vilket påverkar både ekonomi och tid.

Dessutom ser vi en risk med att den höga boendestandard vi i Sverige är kända för idag på sikt minskar då byggföretag ges utrymme att i högre grad prioritera kostnad framför kvalitet.

Slutsatser och rekommendationer

Vi föreslår att Boverket backar från förslaget att ta bort de allmänna råden och i stället tittar på att förändra och/eller utveckla råden så att de bättre uppfyller sitt syfte att vara just råd och inte krav.

Vår farhåga är annars att man i sitt uppdrag att ge utrymme för mer innovativa lösningar försvårar för dem vars uppdrag det är att pröva dessa lösningar mot allmänna och enskilda intressen.

Kontaktperson

Vid frågor om remissvaret kontakta bygglovschef alt. Stadsarkitekt:

Ludvig Isacsson, Ludvig.Isaksson@skovde.se, 0500-49 82 39

Claes Clausen, Claes.Clausen@skovde.se, 0500-49 80 54